

1.6.2020

IHMISKAUPAN UHRIEN AUTTAMISTA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMISTA VALMISTELEVA TYÖRYHMÄ

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan erillislakia ihmiskaupan uhrien auttamisesta ja muita tarvittavia lainsäädäntömuutoksia.

Toimikausi

1.6.2020–31.12.2022

Tausta

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan ihmiskaupan uhrien auttamiseen liittyvä lainsäädäntö uudistetaan turvaamaan paremmin uhrin oikeudet:

- (s. 91): "Laaditaan laki ihmiskaupan uhrien auttamisesta, joka turvaa kuntien mahdollisuuden auttaa uhreja ja lisää sosiaali- ja terveydenhuoltolakeihin viittaukset ihmiskaupan uhreihin. Vastaanottolakia päivitetään niin, että kytkentä rikosprosessiin heikkenee kansainvälisten velvoitteiden edellyttämällä tavalla."
- (s. 91): "Ihmiskaupan uhrien turvallisesta ja tuetusta asumispalvelusta säädetään ja huolehditaan EU-lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Toiminnan valvonta- ja ohjaustehtävä osoitetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle."
- (s. 78): "Ihmiskaupan uhrin asemaa parannetaan itse ihmiskaupparikosprosessin etenemisestä huolimatta"
- (s. 79): "Perustetaan ryhmä ihmiskaupparikosten paljastamiseen ja tutkimiseen."

Tavoitteet

Tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa vallitsevaa lainsäädäntöä ja käytäntöjä ihmiskaupan uhrien auttamisessa, jotta uhrien oikeus auttamistoimiin toteutuu yhdenvertaisesti riippumatta uhrin asuinpaikasta tai siitä, onko uhrilla kotikunta vai ei, sekä heikentää kytköstä rikosprosessiin. Osana erillislain valmistelua tehdään myös ehdotukset lainsäädännöksi ihmiskaupan uhrien turvallisista ja tuetuista asumispalveluista.

Tehtävät

Työryhmän tulee arvioida laajasti vallitsevaa järjestelmää ja lainsäädäntöä sekä esittää tarvittavat selkeyttämis- ja muutosehdotukset ja laatia tarpeelliset lainsäädäntöehdotukset hallituksen esityksen muotoon.

Tehtävänä on:

- laatia tilannekuva ihmiskaupan uhrien auttamisen nykytilasta ja tehdä ehdotus auttamisjärjestelmän organisoinnista
- valmistella ehdotus uudeksi laiksi ihmiskaupan uhrien auttamisesta
- sisällyttää valmisteltavaan lakiehdotukseen säännökset ihmiskaupan uhrien turvallisista ja tuetuista asumispalveluista
- valmistella tarvittavat päivitysehdotukset ns. vastaanottolakiin (laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta) ja ns. kotolakiin (laki kotoutumisen edistämisestä)
- valmistella ehdotukset muihin lakeihin tarvittavista viittauksista ihmiskaupan uhreihin (esim. sosiaalihuoltolaki ja terveydenhuoltolaki)
- arvioida muiden lakien mahdolliset muutostarpeet
- tehdä ehdotus ihmiskaupan uhrien auttamisesta syntyneiden kustannusten korvausjärjestelmän selkiyttämiseksi

Kustannukset

Työryhmän tulee työskennellä virka-aikana ilman erillistä korvausta. Työryhmän menot maksetaan sosiaali- ja terveysministeriön talousarvion momentilta 33.01.01.

Organisointi

Puheenjohtaja: johtaja Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö

Varapuheenjohtaja: johtava asiantuntija Kukka Krüger, sisäministeriö

Jäsenet:

Erityisasiantuntija Roope Jokinen, varajäsen poliisitarkastaja Joni Länsivuori, sisäministeriö

Neuvotteleva virkamies Mervi Sarimo, varajäsen erityisasiantuntija Mia Luhtasaari, oikeusministeriö

Erityisasiantuntija Tapani Aaltela, sosiaali- ja terveysministeriö

Johtava asiantuntija Juha-Pekka Suomi, varajäsen neuvotteleva virkamies Anna Bruun, työ- ja elinkeinoministeriö

Lainsäädäntöneuvos Satu Sistonen, varajäsen ulkoasiainsihteri Emilia Mustajärvi, ulkoministeriö

Poliisitarkastaja Måns Enqvist, varajäsen poliisitarkastaja Mia Poutanen, Poliisihallitus

Ylitarkastaja Suvi Okkonen, varajäsen tulosalueen johtaja Jaakko Purontie, Maahanmuuttovirasto

Aluesyyttäjä Mikko Sipilä, varajäsen erikoissyyttäjä Leena Koivuniemi, Syyttäjälaitos

Kehittämispäällikkö Sari Kärkkäinen, varajäsen yksikönpäällikkö Helena Ewalds, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Johtaja Jari Kähkönen, varajäsen ylitarkastaja Katri Lyijynen, Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä

Erityisasiantuntija Anu Wikman-Immonen, varajäsen lakimies Annika Korpela, Kuntaliitto

Eteläisen aikuissosiaalityön päällikkö Sari Karisto, varajäsen päällikkö Sami Keränen, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala

Koordinoiva erityisasiantuntija Pia Marttila, varajäsen erityisasiantuntija Saara Pihlaja, Rikosuhripäivystys

Työryhmän asiantuntijasihterit:

erityisasiantuntija Minna Viuhko, sosiaali- ja terveysministeriö

lakimies Laura Terho, sosiaali- ja terveysministeriö

Työryhmän ohjausryhmänä toimii oikeusministeriön asettama ohjausryhmä, joka on samalla ihmiskaupan vastaista toimintaohjelmaa valmistelevan työryhmän tukena oleva ohjausryhmä. Tällä taataan toimien yhteensovittaminen eri hallinnonaloilla.

Työryhmä voi nimittää pysyviä asiantuntijoita.

Työryhmä voi asettaa alatyöryhmiä.

Allekirjoitukset

Perhe- ja peruspalveluministeri


Krista Kiuru

Neuvotteleva virkamies


Elina Kotovirta

Jakelu

SM/Maahanmuutto-osasto
SM/Poliisiosasto
OM
STM/Työ- ja tasa-arvo-osasto
TEM
UM
Poliisihallitus
Maahanmuuttovirasto
Syyttäjälaitos
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Kuntaliitto
Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala
Rikosuhripäivystys

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen
Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist
Valtiosihteeri Eila Mäkipää
Valtiosihteeri Saira Ruuth
Erityisavustaja Laura Lindeberg
Erityisavustaja Sampo Varjonen
Erityisavustaja Timo Lehtinen
Erityisavustaja Juho Orjala
Erityisavustaja Jiri Sironen
Erityisavustaja Hanna Hänninen

Erityisavustaja Silja Borgarsdóttir Sandelin
Erityisavustaja Anna Abrahamsson
Erityisavustaja Anders Portin
STM Kansliapäällikkö Kirsi Varhila
STM/TUTO Osastopäällikkö Päivi Sillanaukee
STM/Kirjaamo